

ІВАНОВ Борис Олексійович (22. 12. 1948, м. Хабаровськ, РФ) — фізик. Доктор фізико-математичних наук (1982), професор (1987), член-кореспондент НАНУ (2009). Премія ім. О. Давидова НАНУ (2005). Державна премія України в галузі науки і техніки (2013). Закінчив Харківський університет (1972), де відтоді й працював. 1974–83 — у Фізико-технічному інституті низьких температур АН УРСР (Харків): від 1978 — старший науковий співробітник; 1983–85 — завідувач лабораторії теорії магнетизму Інституту теоретичної фізики АН УРСР і 1985–95 — Інституту металофізики НАНУ; від 1995 — в Інституті магнетизму НАНУ (усі — Київ): від 2009 — завідувач лабораторії фізики магнітних матеріалів. Водночас від 1984 — професор кафедри математики і теоретичної радіофізики Київського університету.

Наукові дослідження: солітони у твердому тілі, надпровідність, неоднорічні солітони, теорія магнітних доменних структур, магнітна релаксація, макроскопічні квантові ефекти. Визначив нерівноважну термодинаміку солітон. газу в одновимірних магнітних системах, близьких до точно інтегрованих; запропонував неньютон. рівняння для опису динаміки магнітних вихорів; передбачив ефекти макроскопічного квантового тунелювання.

Основні праці

Нелинейные волны намагниченности. Динамические и топологические солитоны. К., 1983 (співавтор); Динамика доменных границ в слабых ферромагнетиках // УФН. 1985. Т. 146, № 3 (співавтор); Magnetic solitons // Physics Reports. 1990. Vol. 194, № 3–4 (співавтор); Dynamics of topological magnetic solitons. Experiment and theory // Springer Tracts in Modern Physics. 1994. Vol. 129 (співавтор); Мезоскопические антиферромагнетики: статика, динамика, квантовое тунелирование // ФНТ. 2005. № 31; Excitation of spin dynamics by spin-polarized current in vortex state magnetic disks // Phys. Rev. Lett. 2007. Vol. 99 (співавтор); Pairing of solitons in two-dimensional $S=1$ magnets // Там само. 2008. Vol. 100 (співавтор.); Inertia-driven spin switching in antiferromagnets // Nature Physics. 2009. Vol. 5 (співавтор).

Рекомендована література

1. 75-річчя члена-кореспондента НАН України Б.О. Іванова // Вісник НАНУ. 2023. № 12.

А. І. Бугрій

Бібліографічний опис:

Іванов Борис Олексійович / А. І. Бугрій // *Енциклопедія Сучасної України* [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. — К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2011. — Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-14267>. — Останнє поновлення : 2024.

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).